

1 UCO DESMET-GUEQUIER
 In 1905 bouwt de firma Desmet-Guequier een katoenspinnerij naar Engels voorbeeld, met sheddaken en enorme ramen voor de lichtinval. De zalen staan vol machines die ruwe katoenpluis tot garens spinnen. Tot 1975 werken hier zo'n honderd arbeiders. In 1982 koopt de Stad Gent het gebouw en brengt er later het MIAT (nu Industriemuseum) in onder.

Het Industriemuseum vandaag. Foto Corlazzoli, 2020.

Textielarbeider aan het werk. Foto Robert Van de Putte, ca. 1970.

2 VAN ACKER
 De oudst bewaarde restant van de voormalige katoenfabriek Vanden Broecke-Grenier, later Van Acker, is de opmerkelijke vierkante schoorsteen uit 1851. Tot 1972 blijven de spin- en weefmachines hier draaien. In 1982 wijken de werkplaatsen voor sociale woningen. Het machine- en ketelhuis, de schoorsteen, de stoomketel en het aanpalende gebouw met sheddaken worden beschermd als monument. Vandaag is dit de uitvalsbasis van gidsenorganisatie Vizit.

3 UCO DE HEMPTINNE
 Jules de Hemptinne richt in 1853 een spinnerij in Manchesterstijl op, die later uitbreidt met een weverij. Vanaf de jaren 1960 gaan veel arbeidsmigranten uit Turkije en Noord-Afrika aan de slag in de Gentse textielnijverheid. Faruk en Mehmet zijn in 1965 de allereerste Turkse arbeiders in UCO de Hemptinne. De fabriek blijft tot 1983 onder de UCO-vlag actief.

Foto Gustaaf Van Damme, 1975.

4 DIRECTEURSWONING DE HEMPTINNE
 Rond 1860 laat Jules de Hemptinne een statige directeurswoning optrekken naast zijn spinnerij. Van de fabrieksgebouwen rond de woning blijft vandaag weinig over, de directeurswoning met een deel van het neoclassicistische interieur is herbestemd en beschermd.

5 FLORIDA
 Florida, ontstaan in 1823 uit een katoendrukkerij en een spinnerij, groeit uit tot een belangrijke weverij. Na de sluiting van de fabriek in 1950 neemt Union Cotonnière (UCO) het complex over om er het centrale magazijn en de technische diensten te huisvesten. Vanaf 1990 worden de gebouwen in delen verkocht.

6 LA LYS
 De machines van La Lys spinnen tussen 1838 en 1960 vlas, jute en hennep tot garens. De mastodont neemt bijna het volledige eiland tussen de Leiearmen in en in 1864 komt er met 'de kleine Lys' zelfs uitbreiding over het water. Na de sloop in de jaren 1960 verwildert het terrein tot bos om in 2007 uiteindelijk ingericht te worden als stadspark.

Foto uit album van bouwfirma Serck, 1937.

7 FIÉVÉ / TOLLENAERE
 In de Brugse Poort, één van de volksbuurten in de 19e-eeuwse gordel van Gent, verrijst rond 1870 vlaspinnerij Fiévé. De fabriek, later overgenomen door Tollenaere, legt in 1953 de boeken neer. Het gebouw doet daarna dienst als magazijn voor een metaalbedrijf.

8 UCO ROOIGEM
 Katoenspinnerij UCO Rooigem sluit in 1989, na ruim 90 jaar spinnen en twijnen, de deuren. Het imposante gebouw, ontworpen door de Gentse architect Serafinus De Taeye, krijgt vanaf 1999 een tweede leven met allerlei lofts, winkels en een fitnesscentrum.

Foto Alexander Dumarey, 2020-2021.

Foto Alexander Dumarey, 2020-2021.

9 ALSBERGE-VAN OOST
 De blekerij voor linnen weefsels die Joseph Alsberge en Auguste Van Oost in 1879 oprichten, groeit uit tot een van de belangrijkste in zijn soort en telt honderden arbeiders. Nadat in 1978 het doek valt, breken decennia van leegstand en vandalisme aan. Vandaag huisvest de fabriek nieuwe appartementen, maar wachten het ketelhuis en de machinekamer nog op restauratie.

10 FILATURE DU RABOT
 Filature du Rabot ziet het licht in 1899 en specialiseert zich in het spinnen en twijnen van jute. Na WOII groeit het bedrijf sterk door de overname van drie nabijgelegen fabrieken, maar in 1999 gaat het bedrijf failliet. Na jaren leegstand maakt het merendeel van de gebouwen plaats voor nieuwbouw en open ruimte.

11 VERCOUTERE
 Théophile Vercoutere laat rond 1880 een fabriek bouwen die textielafval van spinnerijen verwerkt. Vooral de statige directeurswoning langs de Nieuwevaart valt op. Na ongeveer 100 jaar textielactiviteit volgt de transformatie tot bedrijvent centrum.

12 FILATURE NOUVELLE ORLÉANS
 Gietijzeren kolommen, een staalskelet en enorme ramen typen katoenspinnerij en -twillerij La Nouvelle Orléans. Bovenop de vierkante trappentoren komt een waterreservoir voor de brandblusinstallatie. Na een overname door UCO, blijft de fabriek actief tot 1988. Het terrein is vandaag eigendom van de Stad Gent en wacht op een nieuwe invulling.

Foto Alexander Dumarey, 2020-2021.

13 UCO E.J. BRAUN
 De nieuwe fabriek die UCO in 1949 opent aan de Maïsstraat is één van de eerste waar voorgespans beton wordt gebruikt en is bijna volledig gelijkvloers. Vanaf 1974 legt de fabriek zich toe op de productie van jeansstof. De sluiting ervan in 2009, als laatste Gentse UCO-fabriek, staat symbool voor het einde van een tijdperk.

Fabrieksaal met kammachines, voorbereiding voor het spinnen. Foto Remy Bauters, ca. 1958-1970.

Foto Alexander Dumarey, 2020-2021.

Foto Charles Argy, 1978.

14 UCO GALVESTON
 Vanaf 1910 tot 1999 worden balen ruw katoen tot draad gesponnen in UCO Galveston, genoemd naar de Texaanse havenstad van waaruit katoen wordt verscheept. Vandaag biedt het gebouw, een ontwerp van architect Emile De Weert, onderdak aan verschillende bedrijven en recreatie.

Oktaý Sancak werkte tot 1994 als mecanicien in UCO Galveston. Foto Corlazzoli, 2021.

15 KATOENLOODS
 In de gesloten opslagloodsen aan de Voorhaven, gebouwd tussen 1885 en 1892, worden grondstoffen voor de textiel fabrieken in de stad tijdelijk opgeslagen. Vandaag herinneren havenkranen, sluiswachterswoningen en spoorlijnen nog aan de drukke aan- en afvoer van toen. Drie beschermde loodsen kregen een nieuwe invulling met lofts en kantoren.

16 VEREENIGDE SPINNERIJEN EN WEVERIJEN
 Behalve winkels, apotheken en bakkerijen beheert de socialistische coöperatieve Vooruit vanaf het begin van de 20e eeuw ook deze grote katoenspinnerij. Maar al vrij snel komen de coöperatieve fabrieken in moeilijkheden en wordt de fabriek overgelaten aan Filatures Gantoises Réunies. Vanaf de jaren 1970 zijn de Gentse Meubelhallen er te vinden, vandaag huist er een meubelwinkel en sportzaak.

17 ACEC
 Vanaf 1861 ontplooit machinebouwer Carels zijn activiteiten op deze immense site en groeit uit tot de wereldtop. In 1961 wordt het bedrijf overgenomen door elektromechanicafabriek ACEC. Na een reeks overnames sluit de productiesite definitief de deuren in 2005. Achter de statige gevel schuilt vandaag een mix van kantoren, winkels, lofts en recreatie.

18 BELUIK BANDELIERSTRAAT
 In de 19e eeuw schieten beluiken als paddenstoelen uit de grond, vooral in Gent. In de armtierige huisjes gegroepeerd rond een koertje of steeg, wonen arbeiders decennialang in erbarmelijke omstandigheden. Vanaf het midden van de 20e eeuw worden heel wat beluiken gesloopt of gerenoveerd.

ZIN IN MEER?
 Herontdek de bruisende industrieplekken van toen, mét tekst en uitleg, in het fotoboek 'Kathedralen van de industrie', te koop in de boekhandel en de museumshop.

Of haal je gratis wandelkaart "Sporen van industrieel Gent" in het Industriemuseum of infokantoor van Visit Gent en ontdek al kuierend tal van erfgoedparels in het stadscentrum.

Foto Edmond Sacré, ca. 1900. Archief Gent.

Foto Alexander Dumarey, 2020-2021.

OVER ALEXANDER DUMAREY

In 2020 en 2021 herfotografeert Alexander Dumarey meer dan 70 beelden van Gentse textiel fabrieken uit de fotocollectie van het Industriemuseum. Met de originele zwart-witfoto in de hand, bezoekt Dumarey alle plekken en gaat op zoek naar het juiste perspectief. Sommige foto's blijken onmogelijk te reproduceren door allerlei veranderingen in het stedelijke landschap, andere plekken weet hij vast te leggen op de gevoelige plaat. De foto's vormen niet alleen het uitgangspunt van de expo 'Alexandre Dumarey. Kathedralen van de industrie' (april-september 2021) en het gelijknamige fotoboek, maar zijn ook de rode draad doorheen deze fietstocht.

www.alexanderdumarey.be

INDUSTRIE MUSEUM

KATHEDRALEN VAN DE INDUSTRIE
 EEN FIETSRROUTE LANGS GENTSE TEXTIELFABRIEKEN VAN WELEER
 ONTDEK ONDERWEG MEER VIA DE ERFGOEDAPP

vollgige route: 17 km | Ingekorte route: 9 km

Industrieel erfgoed is hip. Fabrieksgebouwen, ketelhuisen, machinekamers en loodsen krijgen vandaag nieuwe bestemmingen. Ondanks de succesverhalen verdwijnen nog steeds heel wat gebouwen onder de sloophamer. Het beschermen van industriële sites ligt vaak gevoeliger en moeilijker dan kerken, kastelen of burgerhuizen. De waarde van een fabriek uit zich niet altijd in de esthetische of architecturale kenmerken van het gebouw. Ze sijpelt net subtiel door in de verhalen van wie er werkte, in de producten die tussen de bakstenen muren en gietijzeren kolommen het licht zagen, in de olievlekken die als stille getuigen de afgesloten vloeren kleuren.

Spring op de fiets en maak kennis met deze kolossale parels uit het roemrijke Gentse textielverleden. Met de kathedralen van de industrie.

ONTDEK MEER MET DE ERFGOEDAPP

Gebruik de Erfgoedapp om onderweg toegang te krijgen tot heel wat extra achtergrondinformatie uit de collectie van het Industriemuseum. Van foto's en tekeningen over getuigenissen van oud-werknemers tot fascinerende objecten die je helemaal onderdompelen in de wereld van de Gentse textielnijverheid.

Installeer de gratis Erfgoedapp via de App Store of Google Play Store op je smartphone.

Open de app, klik op het kompassymbool en download bij de start van je fietstocht de tour 'Kathedralen van de Industrie'.

Bekijk onderweg op elke site aangeduid op de kaart extra content via de app.

Op stap met kinderen? Kleine spelelementen in de app zorgen voor extra speurplezier.

De route online bekijken of downloaden voor op je navigatietoestel? Scan de QR-code of surf naar de website om de route als gps-bestand of afdrubbare kaart te downloaden.

www.industriemuseum.be/nl/fietsroute-kathedralen-van-de-industrie

LEGENDE

- fietsroute
- infokantoor Visit Gent (Sint-Veerleplein 5)
www.visit.gent | 09 266 56 60
- Station Gent-Dampoort
- Fietspunt Gent-Dampoort (Oktrooiplein 10)
fietsverhuur en -herstellingen
www.defietsambassade.gent | 09 266 77 00
- Rabotpark
- Groenevalleipark
- Bourgoyen-Ossemeersen
- Bloemekenspark
- Voorhavenpark
- Kapitein Zepposspark
- P+R Bourgoyen
- P+R Watersportbaan
- P+R Weba/Decathlon
- P+R Muide
- P+R Vrijdagmarkt
- P+R Galveston
- Oversteken
- Ingekorte route
- Fietstunnel

- A** **Bar Baudelo** (Minnemeers 10)
gezellig museumcafé met Gentse specialiteiten en een terras in een oase van rust
barbaudelo.be | 0493 09 40 08
- B** **L'AmuZette** (Krommewal 2)
mini-concept store en lunchplek met gerechten boordevol biologische en natuurlijke ingrediënten
lamuzette.be | 09 398 29 80
- C** **Simon Says** (Sluizeken 8)
koffiebar met internationaal opgeleide barista's, gezellig terras en een menukaart vol lokale kwaliteitsproducten
simon-says.be | 09 233 03 43
- D** **Café Folklore** (Lange Steenstraat 69)
rasecht bruin volkscafé vol schatten uit het verleden
09 224 31 18
- E** **'t Floere Foeffe** (Molenaarsstraat 3)
gezellig rustiek cafeetje in een eeuwenoud pand op een boogscheut van de Lieve
0472 93 69 85

- F** **Woest** (Drongensesteenweg 41)
plek waar creatievelingen brunch, lunch of tapas voorbereiden en nieuwe plannen smeden
woestgent.be | 09 278 07 78
- G** **Bar Bricolage** (Chinastraat 1)
groene oase verstopt tussen de oude Gentse dokken met een eigenzinnige menukaart (enkel open in de zomer)
bar-bricolage.be
- H** **CUP** (Galjoenstraat)
de sportiefste bar van Gent met koffie, lekkers en... fietsen
cup.gent | 0470 70 23 20
- I** **Amigo** (Stapelplein 31)
restaurant, bar en club ineen: eten en drinken met muziek als rode draad
amigosareforever.com | 0478 15 20 16
- J** **Allumette** (Nieuwland 1)
apérobar om met een drankje of hapje - én zicht op de voormalige katoenfabriek Desmet-Guequier - na te genieten van de fietstocht
allumette.gent | 09 335 30 99

EEN BOON VOOR ERFGOED

Op een boogscheut van de Vrijdagmarkt huist het Industriemuseum in een indrukwekkend fabrieksgebouw. Doorheen drie tentoonstellingen brengen grote en kleine verhalen de veelbewogen industriële geschiedenis weer helemaal tot leven. Naast een verrassend veelzijdige collectie vind je er ook een ruim aanbod aan activiteiten, workshops en evenementen.

www.industriemuseum.be

Ben je gebeten door erfgoed en wil je meer te weten komen over de Gentse textiel fabrieken of het bredere industriële verleden? Breng dan een bezoek aan de museumbibliotheek, dé uitvalsbasis voor onderzoek, kennisdeling en ontmoeting. Met vragen over het bredere technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed kan je bovendien terecht bij expertisecel ETWIE.

www.industriemuseum.be/nl/bibliotheek
www.etwie.be

Foto Corlazzoli, 2019

INDUSTRIEMUSEUM
Minnemeers 10
9000 Gent

www.industriemuseum.be
info@industriemuseum.be | 09 323 65 00

#industriemuseumgent

De fietsroute en tour in de Erfgoedapp werden door het Industriemuseum ontwikkeld in samenwerking met het Instituut voor Publieksgeschiedenis. Foto's: Collectie Industriemuseum.

